

Buddhastaty, Shwedagonpagoden, Yangon, Myanmar. Foto: YashiWong

Buddha till salu

I skuggan av Lars Vilks skändning av muslimernas profet pågår ett liknande angrepp på buddhismens "grundare", anser Daniel Cidrelius.

Denna skändning av Buddha sker inte under en föregiven västerländsk rättighet att fritt publicera kränkande material om icke-kristna traditioners förgrundsgestalter. Utan genom att Buddha exploateras för ekonomiska intressen av svenska internethandelskompanier vilka erbjuder massproducerade buddhaföremål som ska föra in en orientalisk mystik i den svenska medelklassens innerstadslägenheter och exklusiva villor i förorterna.

Internethandelskompanier, massageinstitut, restauranger, inredningsåterförsäljare och uppfödare av exotiska katter upptar Buddha i sina ohämmade kapitalistiska intressen och urlakar den symboliska innebörden som utövare av buddhism tillskriver den Upplyste. Vissa återförsäljare av dessa, som de benämns, orientalska produkter annonserar även ut

att deras buddhastatyetter är rättvisemärkta eller följer kriterierna för rättvis tillverkning. Det innebär att varan är tillverkad av ekologiskt material samt håller en hög kvalitet och även att *ett* enskilt kompani ska vara den *enda* svenska importören av varorna som sedan distribueras vidare till andra återförsäljare i Sverige som hänsynslöst kapitaliserar på Buddha.

Kommersialiseringen av Buddha är ett hån mot alla som efterföljer den buddhistiska traditionen. Och kan ses som ett uttryck för den maktobalans som råder mellan den så kallade Tredje världen och de postkoloniala makterna. Som adopterad från Sri Lanka är det omöjligt att känna en stolthet för mitt ursprungsland, som har en mer än 2300-årig buddhistisk tradition, när svenska internethandelskompanier manifesterar en rättighet att erbjuda Buddha för medel-

klasskonsumtion. En rättighet som kan härledas ur den västerländska kolonialtiden.

Sverige erkände år 2007 sin medverkan i den koloniala världsordningen, exempelvis i cirkulationen av slavar från den svenska kolonin Saint Barthélemy. Nu borde Sverige reagera och agera mot denna pågående cirkulation av orientaliska objekt genom att förbjuda svenska handelskompanier att använda buddhismens förgrundsgestalt i sin marknadsföring och att verka som återförsäljare av buddhaföremål. Denna skändning av Buddha är ett kolonialistiskt företagande som exploaterar en icke-europeisk tradition. Även om den sker under föregivna kriterier för rättvis handel!

Daniel Cidrelius

Adopterad från Sri Lanka, fil. mag. socialantropologi